

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab ändras så att statsrådets rätt att ge bolaget räntestödsförbindelser även gäller lån som upptas 2005—2009. Vidare föreslås att statsrådets rätt att ställa proprieborgen till säkerhet för betalningen av de lån som bolaget upptagit och för uppfyllandet av övriga avta-

lade villkor i fråga om lån till ett belopp av högst 100 000 000 euro skall gälla ända till utgången av 2009.

Propositionen hänför sig till regeringens proposition till riksdagen om en tilläggsbudget för 2005. Lagen avses träda i kraft den 1 juli 2005.

INNEHÅLLSFÖRTEKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTEKNING	2
MOTIVERING	3
1. Nuläge	3
2. FINNFUNDS operativa strategi	3
3. Föreslagna ändringar	4
4. Propositionens ekonomiska konsekvenser	4
5. Beredningen av propositionen	5
6. Ikraftträdande	5
LAGFÖRSLAG	6
om ändring av lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab	6
PARALLELLTEXT	7
om ändring av lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab	7

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979, FINNFUND-lagen) skall bolaget främja den ekonomiska och sociala utvecklingen i de länder som biståndskommittén (DAC) inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har klassificerat som utvecklingsländer genom att styra intellektuella och materiella resurser till utvecklande av industriell och annan ekonomisk företagsverksamhet i dessa länder. Med stöd av ett statsrådsbeslut om respektive land kan bolaget idka ovan nämnd verksamhet även i andra länder än sådana som klassificeras som utvecklingsländer. Bolaget har inte till syfte att ge aktieägarna vinst. De nuvarande delägarna i bolaget är finska staten (79,9 %), Finnvera Abp (20 %) och Industrins och Arbetsgivarernas Centralförbund (0,1 %).

Enligt 3 a § 1 mom. i FINNFUND-lagen har statsrådet rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten årligen skall betala skillnaden mellan å ena sidan räntekostnaderna för de inhemska och utländska lån som bolaget upptar 2000–2004 och å andra sidan minst den årliga ränta som riksdagen bestämmer i samband med behandlingen av statsbudgeten. Förbindelser om räntestöd kan också ges för lån som upptas för att återbetala lån som avses i momentet. Räntestödet betalas under en period av högst 15 år. Statsrådet har dock rätt att förlänga denna tid av särskilda skäl.

Med stöd av tidigare bemyndiganden har bolaget fått räntestödsförbindelser för lån som det upptagit 1991, 1992, 1993 och 1995. Samtliga lån har återbetalats. FINNFUND har fått räntestöd för lån till utgången av 2002 till ett belopp om sammanlagt 12,3 miljoner euro.

Utöver räntestödscrediterna har bolaget också haft annan kreditupptagning som det inte sökt räntestöd för. Dylika krediter har upptagits bl.a. i inhemska affärsbanker och andra finansiella institut.

När systemet med räntestöd skapades (RP

98/1983 rd) var avsikten att en del av bolagets penningbehov skulle kunna täckas genom kreditupptagning på marknadsvillkor i hemlandet och utlandet. Systemet ansågs göra bolagets finansieringsstruktur mångsidigare. I praktiken har systemet med räntestöd konstaterats vara ett fungerande system som är fördelaktigt för staten.

Utvecklingen av den finska samhällsekonomin och penningmarknaden samt införandet av euron har lett till att bolaget kan skaffa kapital på marknaden på ett smidigt och förmånligt sätt enligt finansieringsbehovet. Eftersom bolagets totala behov av finansiering inte har vuxit under de senaste åren har kreditupptagningen varit i stort sett oförändrad. Bolagets minskade likvida tillgångar under de senaste åren och försöket att märkbart öka finansieringsverksamheten under de kommande fem åren innebär dock att kreditupptagningen kan öka flerdubbelt under perioden i fråga från den nuvarande nivån på 30 miljoner euro.

Enligt 3 b § 1 mom. i FINNFUND-lagen har statsrådet rätt att utan krav på motsäkerhet och i övrigt på de villkor som statsrådet bestämmer ställa statlig proprieborgen till säkerhet för betalningen av de inhemska och utländska lån som bolaget upptagit och för uppfyllandet av övriga avtalade villkor. Övan nämnda lån får samtidigt vara utestående till ett sammanlagt belopp på högst 100 miljoner euro. Borgen kan ställas till utgången av 2004.

Hittills har FINNFUND inte utnyttjat möjligheten till statlig proprieborgen till säkerhet för de lån som bolaget upptagit. Den viktigaste orsaken till detta är att tillgången till finansiering varit god och kostnaderna godtagbara även utan statsgaranti.

2. FINNFUNDs operativa strategi

Enligt den strategi som FINNFUNDs styrelse antog 2002 riktas största delen av verksamheten till de fattigare länderna och verksamheten utökas. I statsrådets utvecklingspolitiska program från februari 2004 fastställs

dessa riktlinjer och bestäms att FINNFUNDs möjligheter att finansiera projekt med goda utvecklingseffekter under svåra förhållanden skall förbättras.

I enlighet med sin strategi har FINNFUND effektiviserat projektberedningen och prioriterat projekt i fattiga länder. Antalet investeringsbeslut har börjat öka märkbart särskilt under 2004. En betydande del av de nya projekten finns i länder där inkomsterna är låga eller på lägre medelinkomstnivå. Om FINNFUNDs kapital inte höjs kommer bolagets kreditupptagning att öka märkbart under de närmaste åren om man agerar i enlighet med bolagets strategi. Detta kommer att öka betydelsen av tillgången på lånefinansiering och dess pris.

FINNFUND strävar efter kontrollerad risktagning och försöker agera så att bolaget är självbärande. Inte heller i fortsättningen avser man att söka statsgarantier under normala förhållanden och man har varken i bolaget eller i utrikesministeriet planerat att använda räntestödet. Förlängningen av tidsgränserna i FINNFUND-lagen 1083/2000 gäller främst beredskap inför exceptionella situationer. Räntestödet kunde också användas för att förbättra lönsamheten i FINNFUND, om man stannade för detta t.ex. som en del av genomförandet av det utvecklingspolitiska programmet.

Riskerna i samband med återfinansiering, som enligt den valda linjen alltså håller på att öka, kunde bli verklighet t.ex. i en situation där utvecklingsländerna i allmänhet eller FINNFUNDs viktigaste målländer skulle hamna i en ekonomisk kris av någon anledning. Under de senaste åren har det funnits flera olika ekonomiska kriser i utvecklingsländerna och kraftiga fluktuationer kommer sannolikt att förekomma också i fortsättningen. I allvarliga exceptionella situationer kommer de statsgarantier och det räntestöd som anges i lagen att stödja en störningsfri återfinansiering. Att möjligheterna i lag 1083/2000 hålls i kraft kan därför anses motiverat även om man nödvändigtvis inte kommer att tillgripa dessa åtgärder.

3. Föreslagna ändringar

Det föreslås att det bemyndigande i 3 a § 1

mom. som gäller räntestödsförbindelser skall utsträckas så att det också gäller lån som bolaget upptar 2005–2009. Dessutom föreslås det att hänvisningen till utländsk kredit i 3 § 4 mom. och hänvisningarna i 3 a § 3 mom. och 3 b § 2 mom. till lån i utländskt mynt skall ändras till hänvisningar till andra lån än lån i euro och att hänvisningarna till den medelkurs som Finlands Bank noterar för valutatan i fråga skall ändras till hänvisningar till den medelkurs som Europeiska centralbanken publicerar för valutatan i fråga.

Hänvisningarna i 3 a § 1 mom. och 3 b § 1 mom. till inhemska och utländska lån föreslås bli ändrade till hänvisningar till lån.

Vidare föreslås det att det skall bli möjligt att fram till utgången av 2009 ställa statlig proprieborgen enligt 3 b § 1 mom. till säkerhet för betalningen av lån. Lån som avses i momentet får samtidigt vara utestående till sammanlagt högst 100 miljoner euro.

4. Propositionens ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inga samhällsekonomiska konsekvenser om finansieringsmarknaden fortsätter att fungera normalt och FINNFUND inte söker räntestöd eller statsgaranti för sina krediter.

Även i en situation där statlig proprieborgen begärs och statsrådet beslutar att bevilja garantierna, kommer samhällsekonomiska kostnader att uppstå endast i det fall att FINNFUND inte klarar av att betala sina förpliktelser på egen hand. Eftersom FINNFUND är ett mycket solitt bolag som sprider sina investeringar på många länder och på många olika sektorer, är sannolikheten liten för ett dylikt scenario.

Ett statsrådsbeslut om att räntestöd skall beviljas förutsätter att dessa medel tas från anslagen för utvecklingssamarbete. Några omedelbara planer på att bevilja FINNFUND räntestöd finns inte.

Även om räntestöd och statsgarantier inte utnyttjas, kommer förlängningen att förbättra FINNFUNDs möjligheter till återfinansiering och optionen stödjer för sin del bolagets möjligheter att finansiera lönsamma projekt med positiva utvecklingskonsekvenser. FINNFUNDs kärnkompetens är att finansiera så-

dana sunda projekt i utvecklingsländerna som sköts av små och medelstora finska företag och deras lokala samarbetspartner.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid utrikesministeriet i samarbete med FINNFUND.

6. Ikraftträdande

Propositionen hänför sig till regeringens proposition till riksdagen om en tilläggsbudget för 2005. Lagen avses träda i kraft den 1 juli 2005. Den tillämpas dock från den 1 januari 2005.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 9 mars 1979 om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) 3 § 4 mom., 3 a § 1 och 3 mom. samt 3 b §, sådana de lyder, 3 § 4 mom. i lag 116/1987 samt 3 a § 1 mom. och 3 mom. och 3 b § i lag 1083/2000, som följer:

3 §

Statsrådet kan på de villkor som statsrådet bestämmer till bolaget avge förbindelser om att staten skall ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten, inom de gränser som närmare skall bestämmas i statsförslaget, skall täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit.

3 a §

Statsrådet har rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten årligen skall betala skillnaden mellan å ena sidan räntekostnaderna för de lån som bolaget upptar 2005—2009 och å andra sidan minst den årliga ränta som riksdagen bestämmer i samband med behandlingen av statsbudgeten. Riksdagen beslutar årligen i samband med behandlingen av statsbudgeten om maximibeloppet för de lån som förbindelse kan ges för.

Är det fråga om andra lån än lån i euro, beräknas motvärdet enligt den medelkurs som Europeiska centralbanken publicerar för valutan i fråga vid den tidpunkt då statens förbindelse ges.

3 b §

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerhet och i övrigt på de villkor som statsrådet bestämmer ställa statlig propieborgen till säkerhet för betalningen av de lån som bolaget upptagit och för uppfyllandet av övriga avtalade villkor. Här nämnda lån får samtidigt vara utestående till sammanlagt högst 100 000 000 euro. Borgen kan ställas till utgången av 2009.

Motvärdet av andra lån än lån i euro beräknas enligt den medelkurs som Europeiska centralbanken publicerar för valutan i fråga vid den tidpunkt då borgen ställs.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005. Den tillämpas dock från den 1 januari 2005.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 20 maj 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Paula Lehtomäki

Lag

om ändring av lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 9 mars 1979 om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) 3 § 4 mom., 3 a § 1 och 3 mom. samt 3 b §, sådana de lyder, 3 § 4 mom. i lag 116/1987 samt 3 a § 1 mom. och 3 mom. och 3 b § i lag 1083/2000, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Statsrådet kan på de villkor som statsrådet bestämmer till bolaget avge förbindelser om att staten skall ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten, inom de gränser som närmare skall bestämmas i statsförslaget, skall täcka en eventuell kursförlust som vållas av utländsk kredit som bolaget har upptagit.

3 a §

Statsrådet har rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten årligen skall betala skillnaden mellan å ena sidan räntekostnaderna för de *inhemska och utländska lån* som bolaget upptar 2000? 2004 och å andra sidan minst den årliga ränta som riksdagen bestämmer i samband med behandlingen av statsbudgeten. Riksdagen beslutar årligen i samband med behandlingen av statsbudgeten om maximibeloppet för de lån som förbindelse kan ges för.

Är det fråga om ett lån i utländskt mynt, beräknas motvärdet enligt den medelkurs som Finlands Bank noterar för valutan i fråga vid den tidpunkt då statens förbindelse ges.

Föreslagen lydelse

3 §

Statsrådet kan på de villkor som statsrådet bestämmer till bolaget avge förbindelser om att staten skall ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten, inom de gränser som närmare skall bestämmas i statsförslaget, skall täcka en eventuell kursförlust som orsakas av *andra lån än lån i euro* som bolaget har upptagit.

3 a §

Statsrådet har rätt att på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten årligen skall betala skillnaden mellan å ena sidan räntekostnaderna för de lån som bolaget upptar 2005–2009 och å andra sidan minst den årliga ränta som riksdagen bestämmer i samband med behandlingen av statsbudgeten. Riksdagen beslutar årligen i samband med behandlingen av statsbudgeten om maximibeloppet för de lån som förbindelse kan ges för.

Är det fråga om *andra lån än lån i euro*, beräknas motvärdet enligt den medelkurs som *Europeiska centralbanken publicerar* för valutan i fråga vid den tidpunkt då statens förbindelse ges.

3 b §

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerhet och i övrigt på de villkor som statsrådet bestämmer ställa statlig proprieborgen till säkerhet för betalningen av de *inhemska och utländska* lån som bolaget upptagit och för uppfyllandet av övriga avtalade villkor. Här nämnda lån får samtidigt vara utestående till sammanlagt högst 100 miljoner euro. Borgen kan ställas till utgången av 2004.

Motvärdet av lån i utländskt mynt beräknas enligt den medelkurs som Finlands Bank noterar för valutan i fråga vid den tidpunkt då borgen ställs.

3 b §

Statsrådet har rätt att utan krav på motsäkerhet och i övrigt på de villkor som statsrådet bestämmer ställa statlig proprieborgen till säkerhet för betalningen av de lån som bolaget upptagit och för uppfyllandet av övriga avtalade villkor. Här nämnda lån får samtidigt vara utestående till sammanlagt högst 100 000 000 euro. Borgen kan ställas till utgången av 2009.

Motvärdet av *andra lån än lån i euro* beräknas enligt *den medelkurs som Europeiska centralbanken publicerar* för valutan i fråga vid den tidpunkt då borgen ställs.

*Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.
Den tillämpas dock från den 1 januari 2005.*

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
